

UZASADNIENIE

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L 206 z dnia 22.7.1992, z późn. zm.), zwanej dalej: „dyrektywą siedliskową”. Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”). Kierując się wspomnianymi powyżej założeniami, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. W myśl art. 28 ust. 5 ww. ustawy plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Dla omawianego obszaru Natura 2000, plan zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Żukowskie PLH140053 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 12469).

W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., znak INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, to jest ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, to jest obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, to jest jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, to jest wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny; (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
 - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu zadań ochronnych w zakresie celów ochrony, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji planu zadań ochronnych. Jednocześnie, w celu ujednolicenia zapisów oraz zapewnienia czytelności dokumentu planistycznego, a zarazem wypełnienia zobowiązań poczynionych w 2021 i 2022 r. względem zarzutów formalnych Komisji Europejskiej dotyczących uchybienia zobowiązaniom wynikającym z art. 4 ust. 4 oraz art. 6 dyrektywy siedliskowej, a także z art. 2 oraz art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.U.E.L.2010.20.7 z dnia 2010.01.26), a także mając na względzie uwagi zgłaszane do innych projektów zarządzeń o tożsamym charakterze, projekt zarządzania przedłożony do udziału społeczeństwa uzupełniono o zapisy dotyczące siedlisk przyrodniczych o kodzie 6410 i, 6510 (w obowiązującym zarządzeniu brzmienie celów ochrony odnosiło się ogólnie do utrzymania określonej powierzchni siedlisk oraz stanu ich zachowania, w tym poprawy wybranych wskaźników). Cele uszczegółowiono dla każdego wskaźnika metodyki Państwowego Monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, wykorzystywanej do oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony).

Mając powyższe na uwadze zdefiniowano następujące cele ochrony:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych	Komentarz
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie 17,3 ha powierzchni siedliska (stan właściwy – FV).	W granicach obszaru siedlisko reprezentowane jest przez dwa podtypy: a) 6410.1 – Łąki olszewnikowo-trzęślicowe <i>Selino carvifoliae-Molinietum</i> , obejmujące łąki wilgotne, którym fizjonomię nadaje trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i> oraz czarcikęs łąkowy <i>Succisa pratensis</i> . W najlepiej zachowanych płatach występują m.in.:
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do uzyskania powierzchni zajętej przez siedlisko w granicach badanej powierzchni na poziomie minimum 50 % (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	krwiściąg lekarski <i>Sanguisorba officinalis</i> , kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> i sierpek barwierski <i>Serratula tinctoria</i> . Siedlisko przyrodniczo-florystycznie bardzo rzadko występujące w granicach ostoi oraz b) 6410.2 – Łąki sitowo-trzęślicowe <i>Junco acutiflori-Molinietum</i> , reprezentowane przez zespół <i>Junco-Molinietum</i> . Fizjonomię nadają mu: trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i> , śmiełek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> oraz sity – rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> i skupiony <i>J. conglomeratus</i> . Istotnym elementem są rośliny
		Struktura przestrzenna płatów	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do maksymalnie średniego stopnia fragmentacji płatów siedliska (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	
		Gatunki typowe (charakterystyczne i wyróżniające dla związku <i>Molinion</i>)	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do średniolicznego występowania gatunków charakterystycznych (3-5) i obecności gatunków wyróżniających dla związku (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	

		Gatunki dominujące	Utrzymanie obecności gatunków dominujących na poziomie powyżej 50 % pokrycia, w tym dominacji gatunków łąkowych, charakterystycznych dla związku <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> (stan niezadowolający – U1).	związane z torfowiskami przejściowymi ze związku <i>Caricetalia nigrae</i> : turzycza pospolita <i>Carex nigra</i> , mietlica psia <i>Agrostis canina</i> i fiołek błotny <i>Viola palustris</i> . Zaniechania lub sporadyczne użytkowanie trwałych użytków zielonych
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie braku występowania osobników gatunków inwazyjnych (stan właściwy – FV).	prowadzi do utraty cech charakterystycznych siedliska, w związku z czym siedlisko cechuje
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału pokrycia ekspansywnych roślin zielnych na poziomie ≤ 30% (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	znaczny stopień przekształcenia. Czynnikiem dodatkowym, istotnie wpływającym na ocenę stanu zachowania są zaburzenia hydrologiczne. W efekcie łąki ulegają procesowi sukcesji wtórnej, w wyniku której płaty siedliska kolonizowane są
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do utrzymania występowania łącznego pokrycia w płacie siedliska maksymalnie na poziomie < 5% (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	przez krzewy (głównie wierzby <i>Salix</i> sp.) i drzewa lekkonasienne (m.in. brzozy <i>Betula</i> sp., olsza czarna <i>Anus glutinosa</i>), wzrasta rola gatunków zióloroślowych (wiązówka błotna <i>Filipendula ulmaria</i> , tojeść pospolita <i>Lisimachia vulgaris</i>) lub postępują
		Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału martwej materii organicznej na poziomie nieprzekraczającym 5 cm (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).	ekspansja gatunków rodzimych (śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>) oraz obcego pochodzenia (nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i>). Płaty łąk trześniowych cechuje znaczne nagromadzenie martwej materii (wojłok) utrudniające kiełkowanie i wzrost roślin, zmniejszony udział jakościowy i ilościowy gatunków charakterystycznych, fragmentacja powierzchni siedliska i postępująca sukcesja. Ogólny stan zachowania siedliska oceniono jako zły – U2, głównie z uwagi na zalegający wojłok i brak właściwego dla siedliska udziału gatunków dominujących. Jednocześnie z uwagi na

				<p>charakterystykę przedmiotu oraz zmianę podejścia do utrzymania i prowadzenia gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych, poprawa stanu zachowania siedliska do wartości właściwej (FV) jest wątpliwa. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).</p>
2	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<p>Powierzchnia siedliska</p> <p>Struktura przestrzenna płatów</p> <p>Gatunki charakterystyczne</p> <p>Gatunki dominujące</p> <p>Obce gatunki inwazyjne</p> <p>Gatunki ekspansywne roślin zielnych</p> <p>Ekspansja krzewów i podrostu drzew</p>	<p>Utrzymanie 25,5 ha powierzchni siedliska (stan właściwy – FV).</p> <p>Utrzymanie maksymalnie średniego stopnia fragmentacji płatów siedliska (stan niezadowolający – U1).</p> <p>Utrzymanie występowania minimum > 4 gatunków charakterystycznych w graniach płatów siedliska (stan właściwy – FV).</p> <p>Utrzymanie dominacji gatunków typowych dla łąk świeżych na poziomie minimum 50 % (stan niezadowolający U1).</p> <p>Utrzymanie braku występowania gatunków inwazyjnych (stan właściwy – FV).</p> <p>Utrzymanie pokrycia gatunków silnie ekspansywnych na poziomie nieprzekraczającym 10% oraz łącznego pokrycia gatunków ekspansywnych poniżej 50% (stan niezadowolający – U1).</p> <p>Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do występowania łącznego pokrycia krzewów i podrostu drzew w graniach badanej powierzchni na poziomie nieprzekraczającym 5 % (stopniowa poprawa stanu</p>	<p>Siedlisko przyrodnicze reprezentowane przez różne postacie wilgotnościowe łąki rajgrasowej <i>Arrhenatherum elatioris</i>. Oprócz rajgrasu wyniosłego <i>Arrhenatherum elatius</i> do charakterystycznych gatunków należą m.in.: barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i>, chaber łąkowy <i>Centaurea jacea</i>, dzwonek rozpięchły <i>Campanula patula</i>, koniczyna łąkowa <i>Trifolium pratense</i>, kozibród łąkowy <i>Tragopogon pratensis</i>, babaka lancetowata <i>Plantago lanceolata</i>, szelężnik większy <i>Rhinanthus serotinus</i>, krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i>, kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i>, przytulia właściwa <i>Galium verum</i>, przytulia pospolita <i>Galium mollugo</i>, tomka wonna <i>Anthoxanthum odoratum</i> i wiechlina łąkowa <i>Poa pratensis</i>, a w miejscach nasłonecznionych i suchych – bukwica zwyczajna <i>Betonica officinalis</i>, wiązówka bulwkowata <i>Filipendula vulgaris</i> i koniczyna pagórkowa <i>Trifolium montanum</i>. Pod względem</p>

		niezadawalającego – U1 do stanu właściwego – FV).	fitosocjologicznym w obrębie obszaru występuje 6 podzespołów: a) <i>Arrhenatheretum elatioris typicum</i> , któremu odpowiada opis powyżej, b) <i>Arrhenatheretum elatioris alchemilletosum</i> ze znacznym udziałem krwawnika pospolitego, c) <i>Arrhenatheretum elatioris sanguisorbetosum officinalis</i> ze znacznym udziałem krwiciągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> i pszenca grzebieniastego <i>Melampyrum cristatum</i> , d) <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygotenosum</i> , cechujący się znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk należących do związku <i>Calthion palustris</i> , zwłaszcza: rdestu węzownika <i>Polygonum bistorta</i> , firletki poszarpanej <i>Lychnis flos-cuculi</i> i jaskra ostrego <i>Ranunculus acris</i> , e) <i>Arrhenatheretum elatioris caricetosum gracilis</i> z turzycą zaostrzoną oraz f) <i>Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum</i> cechuje zwiększony udział mozgi trzcinowatej <i>Phalaris arundinacea</i> i krwawnicy pospolitej <i>Lythrum salicaria</i> Regres lub nieregularne użytkowanie łąk pogarsza się stan jakościowy. Odkładające się szczątki roślin tworzą martwą materię organiczną (wojłok), utrudniającą kiełkowanie nasion i wzrost młodych roślin, z drugiej, obserwuje się także procesy sukcesji wtórnej objawiające się wkraczaniem drzew lekkonasiennych oraz ekspansywnych gatunków roślin naczyniowych. Ogólny stan zachowania siedliska oceniono jako niezadawalający – U1.
	Udział dobrze zachowanych płatów	Utrzymanie udziału dobrze zachowanych płatów na poziomie minimum 50 % badanej powierzchni (stan niezadawalający – U1).	
	Martwa materia organiczna	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do występowania martwej materii organicznej na poziomie poniżej 2 cm (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).	

				Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu oraz zmianę podejścia do utrzymania i prowadzenia gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych, poprawa stanu zachowania siedliska do wartości właściwej (FV) jest wątpliwa. Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).
3	1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Obecność gatunku	Utrzymanie występowania (obecności) gatunku na minimum 60-80% powierzchni monitoringowych (stan niezadawalający – U1).	Gatunek związany ze środowiskami m.in. wilgotnych łąk. Preferuje tereny nadwodne oraz obrzeża rowów melioracyjnych. W ostatnich latach coraz częściej obserwowany w środowiskach suchszych, w tym także ruderalnych. Gatunek ma jedno, a w sprzyjających sezonach dwa pokolenia w roku. Motyle drugiego pokolenia są znacznie mniejsze niż pokolenia pierwszego. Pojaw motyla przy jednym pokoleniu w roku trwa od końca czerwca do końca lipca. Przy dwóch pokoleniach pierwsze pojawia się od początku czerwca do początku lipca, a drugie od końca lipca do końca sierpnia. Gąsienica żyje głównie na szczawiu lancetowatym <i>Rumex hydrolapathum</i> , ostatnio coraz częściej spotykana też na innych gatunkach szczawiu, takich jak szczaw tępolistny <i>R. obtusifolius</i> , szczaw kędzierzawy <i>R. crispus</i> i szczaw zwyczajny <i>R. acetosa</i> (Ebert 1991). Przepoczwarcza się na roślinie pokarmowej lub w jej pobliżu. Gatunek występuje w obu częściach obszaru Natura 2000, przy
	Baza pokarmowa gąsienic	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk stanowiących bazę pokarmową gatunku (zachowanie stanowisk szczawiu, na przykład: lancetowatego; dopuszcza się występowanie szczawiu omszonego), na powierzchni 14 ha (stan niezadawalający – U1).		
	Rodzaj środowiska	Utrzymanie stabilnej powierzchni wilgotnych płatów siedlisk łąkowych lub pastwisk w sąsiedztwie rowów melioracyjnych i starorzeczy, na powierzchni 40 ha (stan właściwy – FV).		
	Rośliny nektarodajne	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk stanowiących miejsce występowania roślin nektarodajnych (zachowanie stanowisk występowania roślin nektarodajnych, na przykład: firletki poszarpanej, ostrożeńca polnego, krwawnicy pospolitej, wyki), na powierzchni 40 ha (stan właściwy – FV).		

				<p>czym na stanowisku w okolicach Nowej Huty osobniki występują nielicznie. Motyle zasiedlają obrzeża rowu melioracyjnego biegnącego wśród użytkowanych, silnie przekształconych i zagospodarowanych łąk, pól i ugorów. Siedliskiem gatunku jest tu niewielki pas roślinności ziołoroślowej i szuwarowej z niewielkim udziałem roślin żywicielskich dla gąsienic czerwoczyka nieparka: szczawiu lancetowatego <i>Rumex hydrolapathum</i> oraz szczawiu omszonego <i>Rumex confertus</i>.</p> <p>Stanowisko to stanowi zapewne efemeryczną pozostałość większego historycznie obszaru jego występowania. Na drugim stanowisku koło Żukowa w 2014 r. obserwowano ponad 20 osobników na transekcje. Indeks liczebności wynosi tu > 15 osobników/250 m.</p> <p>Występuje tu naprzemienny układ łąk kośnych z miejscami podmokłymi, z dużą ilością roślin pokarmowych. W najbliższych latach zaplanowano przeprowadzenie badań monitoringowych, których przedmiotem jest omawiany gatunek. Z tego względu nie można wykluczyć, że zdefiniowane niniejszym zarządzeniem cele ulegną zmianie. Ogólny stan zachowania gatunku oceniono jako niezadawalający – U1.</p> <p>Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu nie ma możliwości poprawy stanu ochrony do wartości właściwej (FV). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Cel wydaje się</p>
--	--	--	--	---

				możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).
4	4038 czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	Populacja	Uzupełnienie stanu wiedzy o liczbie obserwowanych osobników, indeksie liczebności i izolacji populacji.	Według Sielezniewa i Dziekańskiej (2012) w Polsce i Europie Środkowej postacie dorosłe czerwończyka fioletka spotyka się w dwóch pokoleniach: od połowy kwietnia do połowy czerwca oraz w lipcu i sierpniu. Wśród chętnie odwiedzanych roślin nektarodajnych są m.in. kwiaty rdestu wężownika, a wiosną także wierzb, kaczeńców i niezapominajek. Typowymi siedliskami fioletka są zbiorowiska ze związku <i>Calthion</i> , półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe z klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> występujące na siedliskach wilgotnych, w sąsiedztwie cieków wodnych. Idealne warunki stwarzają wilgotne i żyzne łąki torfowe <i>Cirsietum rivularis</i> . Stanowiska mogą być bardzo niewielkie, ale za to gatunek może osiągać na nich znaczne zagęszczenia. Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość siedliska jest obecność drzew i krzewów stanowiących osłonę od wiatrów (Turlure i in. 2009). Najbardziej pożądane są siedliska półotwarte oraz rozproszone zarośla wierzbowe, szczególnie z wierzbą uszatą <i>Salix aurita</i> i wierzbą szarą <i>S. cinerea</i> , których kwiaty wiosną stanowią dodatkowo cenne źródło nektaru. Gatunek nie został stwierdzony podczas prac inwentaryzacyjnych w 2014 r. Nie stanowi to jednak podstawy ani dowodu by uznać go za
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania potencjalnych siedlisk gatunku o powierzchni 17 ha (stan właściwy – FV).	
		Baza pokarmowa	Utrzymanie minimum 10% udziału rośliny pokarmowej gąsienic (rdest wężownik) w całej powierzchni otwartego, potencjalnego płatu siedliska gatunku (stan niezadowalający – U1)	
		Wiatrochrony	Utrzymanie występowania pojedynczych drzew i krzewów (stan niezadowalający – U1).	
		Zarastanie ekstensywnymi bylinami	Stopniowa poprawa oceny zachowania zmierzająca do występowania udziału ekstensywnych bylin w całej powierzchni otwartego, potencjalnego płatu siedliska gatunku na poziomie poniżej 25% (stopniowa poprawa niezadowalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	
		Zarastanie drzewami i krzewami	Stopniowa poprawa oceny zachowania zmierzająca do występowania udziału drzew i krzewów w całej powierzchni otwartego, potencjalnego płatu siedliska gatunku na poziomie poniżej 25% (stopniowa poprawa niezadowalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	

				<p>niewystępujący w Obszarze, niemniej z tego względu nie zdefiniowano w zarządzeniu celów odnoszących się do liczby obserwowanych osobników, indeksu liczebności i izolacji populacji. Pomimo procesów sukcesji istnieją potencjalne siedliska dla tego gatunku zasobne w bazę pokarmową dla gąsienic. Cele w zakresie siedliska zdefiniowano w oparciu o stan zachowania siedliska łąkowego 6410. Nadmienić należy, że w najbliższych latach zaplanowano przeprowadzenie badań monitoringowych, których przedmiotem jest omawiany gatunek. Na podstawie wyników badań uszczegółowione zostaną cele ochrony gatunku lub też podjęte zostaną działania zmierzające do usunięcia gatunku z listy przedmiotów ochrony. Z uwagi na brak danych dotyczących populacji stan zachowania gatunku oceniono jako nieznanym – XX, zaś siedliska jako złe – U2. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu nie ma możliwości poprawy stanu ochrony do wartości właściwej (FV). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony siedliska gatunku oraz uzupełnienia stanu wiedzy o występującej w obszarze populacji. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).</p>
5	6177 modraszek telejus <i>Maculinea</i> <i>(Phengaris)</i> <i>teleius</i>	Liczba obserwowanych osobników	Utrzymanie występowania minimum 4 obserwowanych osobników w granicy badanego płatu siedliska gatunku (stan niezadowolający – U1).	Zasięg gatunku rozciąga się od środkowo-zachodniej Europy po Japonię (Buszko 1993). Jego biotopem są m.in. wilgotne łąki trzęślicowe. Występowanie

		Indeks liczebności	Utrzymanie sumy zliczeń osobników z poszczególnych obserwacji powierzchni monitoringowych w czasie jednego sezonu obserwacyjnego na poziomie minimum 10 osobników (stan niezadawalający – U1).	gatunku jest zawsze uzależnione od obecności rośliny pokarmowej i odpowiedniego gatunku mrówki. Gatunek wydaje jedno pokolenie w ciągu sezonu. Motyl (imago) pojawia się w lipcu i sierpniu, na ogół nieco wcześniej niż występujący w podobnych środowiskach modraszek <i>nausitous</i> . Odwiedza kwiaty wyki ptasiej <i>Vicia cracca</i> , sierpika barwierskiego <i>Serratula tinctoria</i> i krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> . Gąsienica żyje początkowo w kwiatkach krwiściągu lekarskiego, potem jest adoptowana przez mrówki, najczęściej <i>Myrmica scabrinodis</i> , rzadziej <i>M. rubra</i> i <i>M. gallieni</i> , które przenoszą ją do mrowiska. Tam gąsienica odbywa swój dalszy rozwój żywiąc się larwami swoich gospodarzy (Ebert 1991). Populację w obrębie obszaru Natura 2000 należy uznać za stosunkowo liczną, przy czym gatunek występuje tylko w jednej jego części, w okolicy Żukowa. Na stanowisku A w zasięgu wzroku stwierdzano około 20-30 imago (>8 os./100 m). Indeks liczebności wynosił tu >20 osobników /100 m. Na stanowisku B indeks liczebności wynosił 10-20 os./100 m, zaś liczba obserwowanych osobników kształtowała się na poziomie 4-8 os./100 m. W obrębie całego terenu występują znaczne zasoby krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> (występowanie łąnowe lub w skupiskach) co stwarza dobre perspektywy zachowania gatunku, przy założeniu utrzymania kośnego użytkowania łąk. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie
		Powierzchnia zasiedlana przez gatunek	Utrzymanie występowania rzeczywistych i potencjalnych płatów siedliska gatunku o powierzchni 20 ha (stan niezadawalający – U1).	
		Dostępność roślin żywicielskich	Utrzymanie udziału roślin żywicielskich (krwiściągu lekarskiego) lub zagęszczenia w całej powierzchni otwartego płatu siedliska gatunku na poziomie minimum 5% (stan niezadawalający – U1).	
		Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie powierzchni penetrowanej przez mrówki (wścieklice), na poziomie minimum 20% (stan niezadawalający – U1).	
		Zarastanie ekspansywnymi bylinami i drzewami/krzewami	Stopniowa poprawa oceny zachowania zmierzająca do występowania udziału ekspansywnych bylin oraz drzew i krzewów w całej powierzchni otwartego, potencjalnego płatu siedliska gatunku na poziomie poniżej 25% (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).	

				<p>danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.). W najbliższych latach zaplanowano przeprowadzenie badań monitoringowych, których przedmiotem jest omawiany gatunek. Z tego względu nie można wykluczyć, że zdefiniowane niniejszym zarządzeniem cele ulegną zmianie. Ogólny stan zachowania gatunku oceniono jako niezadawalający – U1. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu nie ma możliwości poprawy stanu ochrony do wartości właściwej (FV). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Cel wydaje się możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).</p>
6	6179 modraszek nausitous <i>Maculinea</i> <i>(Phengaris)</i> <i>nausithous</i>	Liczba obserwowanych osobników	Utrzymanie występowania minimum 2 obserwowanych osobników w granicy badanego płatu siedliska gatunku (stan niezadawalający – U1).	<p>Gatunek o zasięgu obejmującym obszary umiarkowane Europy od Hiszpanii po górskie pasma Uralu i Kaukazu (Buszko 1993). Przez Polskę przebiega północna granica zasięgu gatunku (Buszko 1997, Kudrna 2002). Zasiedla m.in. wilgotne łąki trzęślicowe. Preferuje tereny nieco zakrzaczone, a unika miejsc całkowicie otwartych. Środowiska takie najczęściej znajdują się na obrzeżach ekstensywnie użytkowanych łąk i trzcinowisk. Występowanie gatunku jest uzależnione od obecności rośliny pokarmowej i odpowiedniego gatunku mrówki. Gatunek ma jedno pokolenie w ciągu sezonu. Motyl pojawia się od połowy lipca do końca sierpnia. Odwiedza bardzo niewiele gatunków</p>
		Indeks liczebności	Utrzymanie sumy zliczeń osobników z poszczególnych obserwacji powierzchni monitoringowych w czasie jednego sezonu obserwacyjnego na poziomie minimum 5 osobników (stan niezadawalający – U1).	
		Powierzchnia zasiedlana przez gatunek	Utrzymanie występowania rzeczywistych i potencjalnych płatów siedliska gatunku o powierzchni 17 ha (stan niezadawalający – U1).	
		Dostępność roślin żywicielskich	Utrzymanie udziału roślin żywicielskich (krwiściągę lekarskiego) lub zagęszczenia w całej powierzchni otwartego płatu siedliska gatunku na poziomie minimum 5%	

		(stan niezadawalający – U1).	kwiatów. Najczęściej siada na kwiatach krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> , rzadko odwiedza sierpik barwierski <i>Serratula tinctoria</i> i wykę ptasią <i>Vicia cracca</i> . Gąsienice żyją początkowo w główkach kwiatowych krwiściągu lekarskiego, potem adoptowane są przez mrówki z gatunku <i>Myrmica rubra</i> , które przenoszą je do swoich mrowisk, gdzie larwy odbywają swój dalszy rozwój żywiąc się larwami mrówek (Ebert 1991). Populację w obrębie obszaru Natura 2000 należy uznać za średnio liczną. Gatunek ten występuje tylko w drugiej jego części w okolicy Żukowa. Na stanowisku A obserwowano do 15 imago (>8 os/100m). Indeks liczebności wynosił tu >20 osobników /100 m. Na stanowisku B indeks liczebności wynosił 5-10 os. /100 m, zaś liczbę obserwowanych osobników szacowano na poziomie 2-4 os/100 m. W obrębie całego terenu występują znaczne zasoby krwiściągu lekarskiego <i>Sanguisorba officinalis</i> co stwarza dobre W najbliższych latach zaplanowano przeprowadzenie badań monitoringowych, których przedmiotem jest omawiany gatunek. Z tego względu nie można wykluczyć, że zdefiniowane niniejszym zarządzeniem cele ulegną zmianie. Ogólny stan zachowania gatunku oceniono jako niezadawalający – U1. Jednocześnie z uwagi na charakterystykę przedmiotu nie ma możliwości poprawy stanu ochrony do wartości właściwej (FV). Cele ochrony ustalono dla wskaźników kluczowych dla waloryzacji oceny stanu ochrony gatunku i jego siedliska. Cel wydaje się
	Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie powierzchni penetrowanej przez mrówki (wścieklice), na poziomie minimum 20% (stan niezadawalający – U1).	
	Zarastanie ekspansywnymi bylinami i drzewami/krzewami	Utrzymanie pokrycia płatu siedliska gatunku drzewami lub krzewami oraz ekspansywnymi bylinami na poziomie nieprzekraczającym 50%, (stan niezadawalający – U1).	

				możliwy do osiągnięcia. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie danych dokumentacji do planu zadań ochronnych (2014 r.).
--	--	--	--	---

Powyższe cele, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1097, z późn. zm. - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 - zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą.

Jak wspomniano, istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186) oraz ww. przepisów prawa, w dniu 11 marca 2022 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz jednostek samorządu terytorialnego na terenie których położony jest obszar Natura 2000, zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia, przystąpieniu i wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego planu zadań ochronny do publicznego wglądu. Tego samego dnia obwieszczenie opublikowano także w prasie (Nasz Dziennik Nr 58*7323). Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie nie zgłoszono uwag.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: WNP-IV.0521.1.11.2023.PK z dnia 12 września 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) na jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w odniesieniu do granic obszaru.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Łąki Żukowskie PLH140053. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.